

Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2019-6151	MENA	18. december 2019

URU alm. del - svar på spørgsmål nr. 29 stillet den 26. november 2019 af Christian Juhl (EL) til udenrigsministeren.

Spørgsmål

A) Vil ministerens redegøre for, hvordan den danskejede fisketrawler, Junior (MMSI: 312585000), kan indgå en aftale om fiskeri ud for det af Marokko besatte Vestsahara? Ifølge ngo'en Global Action har direktør Esben Sverdrup-Jensen fra brancheforeningen Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) oplyst: "At rederiet Asbjørn A/S har indgået en aftale om at fiske ud for det af Marokko besatte Vestsahara for sammen med marokkanske forskere at undersøge, hvordan besættelsesmagten bedst muligt udnytter de maritime ressourcer".

B) Vil ministeren oplyse, om Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) er informeret om Folketingets vedtagelse af V 79?

C) Hvad påtænker ministeren at gøre, for at Danmarks Pelagiske Producentorganisation ikke er i tvivl om betydningen af V 79?

D) Mener ministeren, at Danmarks Pelagiske Producentorganisations rådgivning af deres medlem Asbjørn A/S er i overensstemmelse med ånden i V 79?

E) Danske fiskere har ikke adgang til havet ud for Vestsahara, da disse ikke er tilgodeset i Fiskeripartnerskabsaftalen med Marokko. Hvordan forholder ministeren sig til, at et dansk rederi indgår aftaler direkte med de marokkanske myndigheder, og dermed omgår EU's aftale med Marokko?

F): Vil ministeren oplyse, hvad folkeretten siger om personer eller virksomheder, der hjælper en besættelsesmagt med at udnytte ressourcerne i det besatte område?

G) Vil ministeren redegøre for, hvordan folkeretten definerer den lokale befolkning i Vestsahara og den oprindelige befolkning i Vestsahara?

H) Vil ministeren oplyse, om repræsentanter for en besættelsesmagt – i dette tilfælde Marokko – kan repræsentere den oprindelige befolkning uden dennes samtykke?

I) Ministeren stemte, som medlem af Europa-Parlamentet, mod fiskeripartnerskabsaftalen med Marokko. Kan ministeren uddybe, hvorfor ministeren nu har ændret holdning?

J) Den tidligere statsminister modtog økonomisk støtte fra Danmarks Pelagiske Producentorganisation til statsministerens private fond. Har den nuværende minister modtaget økonomisk støtte fra Danmarks Pelagiske Producentorganisation?

Svar

Til brug for besvarelsen af underspørgsmål A) til E) har jeg indhentet bidrag fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, som oplyser følgende: ”Danmarks Pelagiske Producentorganisation, DPPO, har oplyst, at det danske Rederi Asbjørn A/S lige nu deltager i et et-årigt forskningsprojekt under ledelse af det Marokkanske Havforskningsinstitut (INHR) med fartøjet JUNIOR (V3EU2). Forskningsprojektet skal ifølge det oplyste bidrage til at styrke udviklingen af en bæredygtig forvaltning af nye fiskebestande ud for Afrikas vestkyst. DPPO har oplyst, at projektets formål mere konkret er at belyse bestanden af ”snipefish/sneppefisk”, som er dukket op i store mængder ud for den Nordvestafrikanske kyst de seneste år. Målet er at udvikle et bæredygtigt lokalt fiskeri på bestanden til gavn for dem, der skal fiske og forarbejde dem, og ikke mindst for de mange, som i dag plages af ødelæggende bifangster af fisken.

Rederiet Asbjørn A/S deltager ifølge DPPO, dels via de kompetencer og den udrustning, der er tilstede ombord på Junior og de særlige erfaringer besætningen har fra fiskeriet på havgalt, og dels med henblik på at kunne lære af resultaterne fra forskningsprojektet og dermed styrke forvaltningen af nye fiskebestande i de farvande, hvor Rederiet Asbjørn A/S fisker. Projektet er finansieret af INHR, som dækker udgifterne til fartøjets aktiviteter. Det er INHR, der modtager og videreformidler alle de fisk, der landes.

Det pågældende fartøj er ikke længere et aktivt fartøj i EU's fartøjsregister, og er derfor ikke længere et EU-fartøj, hvilket er en forudsætning for at være omfattet af fiskeriprotokollen med Marokko. Efter de oplysninger, som Miljø- og Fødevarerministeriet har fået fra DPPO, består aktiviteterne ikke af kommercielt fiskeri, idet fartøjet ikke selv afsætter fangsterne. Der er efter det oplyste tale om aktiviteter, der nærmere kan sidestilles med leje

af fartøjet og køb af tjenesteydelser. Det vurderes derfor, at de oplyste aktiviteter ikke ligger inden for fiskeriprotokollen.

Der er ikke vedtaget internationale sanktioner eller dansk lovgivning, der generelt forbyder virksomhedsengagement i Vestsahara. V79 indeholder en opfordring til danske virksomheder til at udvise særlig agtpågivenhed ved engagement i områder med uafklaret suverænitet som Vestsahara, og sikre at deres kommercielle aktiviteter ikke skader lokalbefolkningen. Miljø- og Fødevarerministeriet kan ikke udtale sig om, hvilken kontakt eller rådgivning, der har været mellem rederiet og DPPO. I forbindelse med forhandlingerne om den nuværende fiskeriprotokol mellem EU og Marokko blev fiskerierhvervet orienteret om den særlige problematik omkring Vestsahara.”

For så vidt angår underspørgsmål F) kontrollerer Marokko størstedelen af Vestsahara, der står opført på FN's liste over ikke-selvstyrende territorier. Marokkansk udøvelse af økonomisk aktivitet i Vestsahara er ikke i sig selv ulovlig. Dog må Marokko, for at efterleve folkeretten, sikre sig, at de økonomiske aktiviteter, der pågår under dets administration, kommer lokalbefolkningen til gode. Der er ikke vedtaget internationale sanktioner eller dansk lovgivning, der generelt forbyder virksomhedsengagement i Vestsahara. Investeringer og andre former for kommercielle aktiviteter er derfor mulige. Men et enigt Folketing har i V79 samtidig klart opfordret danske virksomheder til at udvise særlig agtpågivenhed ved engagement i områder med uafklaret suverænitet som Vestsahara og opfordret virksomhederne til at sikre, at deres kommercielle aktiviteter ikke skader lokalbefolkningen.

For så vidt angår underspørgsmål G) henvises til besvarelse af EUU KOM (2018) nr. 151 – spørgsmål 4 af 16. april 2018.

For så vidt angår underspørgsmål H) har Kommissionen, i forbindelse med indgåelse af fiskeriaftalen og den tilhørende protokol, oplyst, at aftalen respekterer EU-Domstolens afgørelse af 27. februar 2018, herunder i forhold til kravet om samtykke. Kommissionen har i den forbindelse henvist til, at Kommissionen og Den Fælles Udenrigstjeneste gennem konsultationer har søgt at inddrage en bred vifte af socioøkonomiske og politiske aktører fra Vestsahara. Inddragelsen har haft til formål at udmønte EU-domstolens dom af 27. februar 2018. Rådets Juridiske Tjeneste har i en udtalelse vedrørende aftaleudkastets forenelighed med EU-Domstolens afgørelse vurderet, at alle rimelige og mulige skridt er taget for at fastslå Vestsaharas befolknings samtykke til aftaleudkastet gennem høring af denne befolknings repræsentanter.

For så vidt angår underspørgsmål I) lyttede jeg som EU-parlamentariker bl.a. til Europa-Parlamentets Juridiske Tjeneste, der fandt, at det var uklart, om forudsætningerne for efterlevelse af EU-Domstolens afgørelse af 2016 var opfyldt. Det var i forbindelse med indgåelse af aftalen afgørende for den tidligere regering at sikre, at EU-retten, som international ret kan betragtes som en integreret del af, når der indgås bilaterale aftaler, blev overholdt. Den tidligere regering lagde derfor vægt på Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af aftalen, og det var på den baggrund, at den tidligere regering støttede vedtagelsen af EU's aftale med Marokko. Som bekendt har Polisario anlagt sager for at få de nye aftaler annulleret. For denne regering er det tilsvarende afgørende, at international ret overholdes. Derfor vil regeringen naturligvis være meget opmærksom på udfaldet af de sager, Polisario har anlagt ved EU-Domstolen.

For så vidt angår underspørgsmål J) kan jeg oplyse, at jeg ikke har modtaget støtte fra Danmarks Pelagiske Producentorganisation.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod